

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 4.6.2024

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta lupahakemuksesta sekä maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta pyynnöstä aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Napapiirin Kuljetus Oy (0195373-5)

LAITOS/TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Napapiirin Kuljetus Oy hakee maa-aineslupaa soran ja hiekan ottamiseen sekä ympäristölupaa maa-aineksen murskaamiseen.

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Rovaniemen kaupungissa Oikaraisen kylässä Jokkavaarassa sijaitsevilla tiloilla Veijola RN:o 698-401-8-124 ja Iikanmaa RN:o 698-401-8-222.

Toiminta-alueen koordinaatit 7371455 ja 456584 (ETRS-TM35FIN).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kiinteä murskaamo tai sellaiselle tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, ovat lupavelvollisia. Koska toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa, on hakemuksen mukaiseen toimintaan oltava ympäristölupa. (YSL 28 §)

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. (MAL 7 §)

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee maa-aineksen murskaamista koskevan ympäristölupa-asian. (YSL 27 §, YSA 2 §)

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

LUPAHAKEMUKSEN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 31.8.2023. Hakemusta on täydennetty 19.9.2023, 13.12.2023 sekä 3.2.2024.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle maa-ainesluvan 23.11.2015 § 156 (673/2016). Maa-aineslupa päättyy 30.11.2026. Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle ympäristöluvan 24.6.2020 § 82 (Rovaniemi 2/2020). Ympäristölupa päättyy 30.11.2026, kuten alueelle myönnetty maa-aineslupa 673/2016.

Luvan hakija omistaa hakemuksen mukaisen alueen.

Lupahakemuksen mukainen alue on merkitty Oikaraisen ja Jyrhämäjärven yleiskaaressa maa-ainesten ottamisalueeksi (EO), maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi (ma) ja pohjavesialueeksi (pv). Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa alue sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M) sekä tärkeälle tai vedenhankintaan soveltuvalle pohjavesialueelle (pv).

LAITOKSEN SIJAINNITILANNE JA SEN YMPÄRISTÖ

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Rovaniemen kaupungin Oikaraisen kylän Jokkavaarassa. Vanha ottamisalue sijaitsee noin 14 km kaupungin keskustasta itään ja noin 2,5 km Oikaraisen kylästä itään Kemijoen eteläpuolella. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 400 m etäisyydellä hakemuksen mukaiselta toiminta-alueelta pohjoiseen ja lähin lomarakennus noin 600 m etäisyydellä luoteessa. Toiminta-alue

sijoittuu Jokkavaaran luokan pohjavesialueelle (12699101). Lapin POSKI-hankkeessa Jokkavaara on luokiteltu arvokkaaksi harjualueeksi. Ottamisalueen läheisyydessä ei ole luonto- tai suojelukohteita. Lähin muinaismuistolain mukainen kohde sijaitsee 360 m päässä lännessä (699010098). Lähin merkittävä vesistö on Kemijoki noin 670 m etäisyydellä pohjoisessa ja Sierijärvi 680 m etäisyydellä lounaassa.

Pohjavesialue

Jokkavaara on poikkeuksellisen suuri, maisemaa hallitseva harjukompleksi, joka on kerrostunut kahden jäätikköjoen yhtymäkohtaan Kemijoen laakson reunalle. Jokkavaaran olemassa olevien maa-ainesten ottamisalueiden ulkopuolinen alue on luokiteltu luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaaksi harjualueeksi pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisprojektin (POSKI) yhteydessä.

Jokkavaaran harjualueen arvoluokka 3 (maakunnallisesti arvokas), MAL-luokka 1 (ei maa-ainesten ottoa; hyvin merkittäviä tai merkittäviä luonto- ja maisematekijöitä, pohjavedenotto, suuri tai kohtalainen vahingollisten muutosten mahdollisuus) ja POSKI-luokka 1 (maa-ainesten ottoon soveltumaton). Maa-ainesten ottoa ei suositella nyt käytössä ja luvissa olevien alueiden ulkopuolella. Hakemuksen mukainen ottamisalue sijoittuu arvokkaan harjualueen välittömään läheisyyteen.

Toiminta-alue sijaitsee Jokkavaaran vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (12699101). Jokkavaaran alueella on useita vedenottamoita ja tutkittuja vedenottamopaikkoja. Lähimmillään suunnitellusta ottamisalueesta noin 120 metrin päässä pohjoiseen on tutkittu vedenottamopaikka UP21 (tutkittu antoisuus vähintään 300 m³/d). Ottamisalueesta noin 400 metrin päässä itään on Napapiirin Vesi Oy:n käytössä oleva vedenottamo, josta on lupa ottaa pohjavettä 2 000 m³/d. Ottamisalue sijaitsee kokonaan vedenottamokaivojen I ja II sekä tutkitun vedenottamopaikan UP 21 arvioidulla lähisuojavyöhykkeellä.

Hakemuksen mukaan suunnitellulla ottamisalueella sijaitsee kaksi pohjaveden havaintoputkea (PVK2 ja PVK3). Lisäksi ottoalueen ulkopuolella on yksi havaintoputki (PVK1). Ylin havaintopisteestä PVK2 mitattu pohjavedenpinta on ollut tasolla +77,24 metriä (N2000, 2.9.2021) ja ylin havaintopisteestä PVK3 mitattu tasolla +77,68 metriä (N2000, 2.9.2021). Alin suunniteltu ottotaso on hakemuksen mukaan tasolla +84,00 metriä (N2000), jolloin suojaetäisyys ylimpiin havaintuihin pohjavedenpinnantasoihin on noin 6 metriä.

TOIMINTA

Maa-aineslupaa haetaan kymmenen (10) vuoden aikana toteutettavalle yhteensä 1 000 000 m³ suuruiselle maa-aineksen otolle. Ottamisalueen pinta-ala on noin 16,87 ha. Hakemuksen mukaan aineksen ottamisessa syvennetään ottamisaluetta, verrattuna voimassa olevaan ottamislupaan (37686/4734). Suunniteltu alin ottamistaso on +84,00 (N2000) ja ottamissyvyys on 7–20 m. Havaintuihin pohjaveden pinnantasoihin jää suojakerrosta noin 6 m. Alueelta saatava materiaali on hiekkaa ja soraa, jota tullaan käyttämään paikkakunnan rakennuskohteissa.

Ympäristölupaa haetaan maa-aineksen murskaamiseen. Murskaustoiminta on urakaluontaista. Murskausta alueella on 1-2 kertaa kalenterivuodessa. Murskattavan maa-aineksen määrä on keskimäärin noin 180 000 tonnia vuodessa ja maksimissaan 200 000 tonnia vuodessa. Hakemuksessa esitetään seuraavia toiminta-aikoja: murskaus ma-to klo 8.00–20.00 ja pe 8.00–16.00, poraus ma-to klo 8.00–20.00 ja pe 8.00–16.00, rikotus ma-to klo 8.00–20.00 ja pe 8.00–16.00 sekä kuljetus ja kuormaus ma-to klo 7.00–20.00 sekä pe klo 7.00–17.00. Esitetyt toiminta-ajat ovat samat, jotka Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta määräsi kokouksessaan 24.6.2020 § 82 Napapiirin Kuljetus Oy:n ympäristölupapäätökseen 2/2020.

Luonnon sora- ja hiekkamateriaali on osittain sellaisenaan käyttökelpoista, mutta maamateriaalia myös jalostetaan lajittelemalla, seulomalla ja murskaamalla ottamisalueella. Hakemuksen suunnitelmapiirustuksiin on merkitty murskauslaitoksen paikka, jonka alle on rakennettu suojarakenteet voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Alueella tullaan varastoimaan sekä luonnollista että jalostettua materiaalia.

Toiminnassa käytettävät koneet ovat: kaivinkone (kaivaminen), mobiili murskauslaitos (materiaalin jalostus), seula (materiaalin jalostus), pyöräkuormaaja (lopputuotteen siirrot, läjittäminen ja lastaus), kuorma-autot (materiaalin poiskuljetus).

Turvallisuus

Ottamisalueen kulmat merkitään paaluin maastoon näkyvästi ja tarvittaessa ottamisalueen rajalinjat myös tiheämmin. Jos työaikainen ottorintuus on korkea ja jyrkempi kuin 1:1...2, turvallisuusmerkintä tehdään maastoon rintauksen yläkanttiin, esimerkiksi näkyvin paaluin tai nauhoilla, lippusiimoilla tai aitaamalla. Porojen vuoksi nauhojen ja lippusiimojen käyttöä tulee välttää. Toiminnan aikaisia pintamaa- ja silttimaa- kasoja voidaan sijoittaa ottamisen reunoille suoja- ja meluvalleiksi. Materiaalioton luiskat tehdään pääasiassa jyrkkyyteen 1:3 (tai loivempi) lopullisen maisemoinnin yhteydessä luiskaamalla ja/tai maisemoimalla silttimailla, kivillä ja lohcareilla. Lopullista maisemointia voidaan elävöittää kasaamalla kiviä, tekemällä kumpuja ja muita pyöreitä muotoja mahdollisimman luonnonmukaisesti.

Naapuripalstalla 698-401-64-15 on voimassa maa-aineksen ottamislupa. Sen vastainen ottaminen ulotetaan aivan rajalle kiinni ja luiska tehdään 1:2. Tämä tehdään siksi, että ottotaso naapuripalstassa tulee selvästi alemmas kuin nykyinen tilanne. Ympäristöviranomaisen aiemman ohjeistuksen mukaan rajalle ei jätetä harjannetta, vaan otot liittyvät toisiinsa luonnonmukaisemmin. Suunniteltu 1:2 luiska on esitetty ottosuunnitelman leikkauksissa, jossa nähdään että, luiska tehdään 1:3 jyrkkyyteen kun naapuripalstan ottaminen on saavuttanut oletetun ottosyvyyden. Materiaalin siirtoja varten käytetään nykyisiä tieyhteyksiä. Työaikaiset liikennejärjestelyt toiminta-alueella ja yleisillä teillä järjestetään turvallisesti ja mahdollisimman jouhevasti.

Liikenne

Materiaalin siirtoja varten käytetään nykyisiä tieyhteyksiä Koskenkyläntieltä. Työaikaiset liikennejärjestelyt toiminta-alueella ja yleisillä teillä järjestetään turvallisesti ja mahdollisimman jouhevasti. Toiminnasta aiheutuvan liikennemäärän arvioidaan ole-

van välillä 0-40 käyntiä vuorokaudessa. Sorapintaisen tien pölyämistä voidaan estää tarvittaessa kastelemalla ja ajonopeuksia alentamalla.

Polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi

Poltto- ja voiteluaineet säilytetään 2-vaippasäiliöissä tai valuma-altaallisissa suoja-konteissa. Säiliöt on varustettu ylitäyttöestimillä. Polttoaineputkisto on pääsääntöisesti teräsrakenteinen. Letkuston taitekohdat ja joustavat liitoskudokset ovat teräskudoksella vahvistettua letkua. Alueella käytettävien ja varastoitavien kemikaalien määrät on esitetty taulukokossa 1.

Taulukko 1. Toiminta-alueella varastoitavat kemikaalit.

Kemikaali	Keskimääräinen kulutus	Maksimikulutus	Varastointipaikka
Kevyt polttoöljy	80 t/a	90 t/a	Tukitoimintoalueen suoja-alue, 2-vaippasäiliö
Öljyt	3 t/a	3,5 t/a	Tukitoimintoalueen suoja-alue, varastokontti
Voiteluaineet	2,0 t/a	2,5 t/a	Tukitoimintoalueen suoja-alue, varastokontti
Pölynsidonta-aineet: vesi			Tuodaan säiliöautolla

Toiminnassa syntyvät jätteet

Toiminnassa syntyy vähäinen määrä talousjätettä eli poltettavaa ja kaatopaikkajätettä sekä vaarallista jätettä ja käymäläjätettä, jotka toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn. Vaaralliset jätteet säilytetään lukitussa varastokontissa asianmukaisin varoitusmerkinnöin. Vaarallinen jäte toimitetaan vähintään kerran vuodessa ja jätteestä laaditaan jätteesiirtoasiakirja, joka luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Taulukossa 2 on esitetty toiminnassa syntyvien jätteiden määrät, varastointi ja toimituspaikat.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Varastointi	Toimituspaikka
Poltettava jäte ja kaatopaikkajäte	500	Keräysastiat	Napapiirin Residuum Oy, Kierrätyspuisto
Käymäläjäte	200	Umpisäiliö	Napapiirin Residuum Oy, Kierrätyspuisto
Vaarallinen jäte	100	Varastokonttiin niille varattuihin astioihin	Napapiirin Residuum Oy, Kierrätyspuisto

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan alueella syntyy noin 7 500 m³ alueelta kuorittavaa pintamaata sekä kantoja ja hakkuutähteitä noin 2 m³. Lisäksi alueella syntyy seulontakiviä 1 500 m³. Puuston jätteet ja orgaaniset pintakerrokset ovat alueella vähäiset. Ne on poistettu ja läjitetty alueelle jo aiempien ottolupien aikana. Mahdollisesti vielä poistettavat pintamaat läjitetään perusmaan päälle etenemissuunnassa ja käytetään lopuksi alueen maisemointiin yhdessä vanhojen poistettujen pintamaiden ja humuspitoisten maiden kanssa. Rakentamiseen kelpaamatonta alueelta saatavaa maa-ainesta (esim. siltti), tullaan käyttämään alueen maisemoinnin muotoilussa.

Energian käyttö

Murskauslaitoksen käyttöenergia tuotetaan aggregaatilla. Arvio sähkönkulutuksesta on 0,06 GWh/a.

Veden käyttö

Pölyntorjuntaan käytettävä vesi tuodaan paikalle säiliöautolla.

Alueen maisemointi ja jälkikäyttö

Materiaalioton luiskat tehdään pääasiassa jyrkkyyteen 1:3 (tai loivempi) lopullisen maisemoinnin yhteydessä luiskaamalla esimerkiksi silttimailloin, kivillä ja lohkareilla. Naapuripalstalla (698-401-64-15) on voimassa oleva maa-aineksen ottamislupa. Sen vastainen ottaminen ulotetaan aivan rajalle kiinni ja luiska tehdään jyrkkyyteen 1:2, koska ottotaso naapuripalstassa tulee selvästi alemmalle tasolle kuin nykyinen tilanne. Ympäristöviranomaisen ohjeistuksen mukaan rajalle ei jätetä harjannetta, vaan otot liittyvät toisiinsa luonnonmukaisemmin. Suunnitelmapiirustusten leikkauksissa on esitetty oletettu naapuripalstan ottotaso ja lopullinen 1:3 luiskaus. Leikkauksista nähdään, että rajan viereen jää maa-ainesta käytettäväksi luiskien loiventamiseen ja muuhun maisemointiin tai ottamisen lupa-aikana normaaliin ottotoimintaan.

Ottamistoiminnan jälkeen alue palautuu metsätaloudekäyttöön. Jälkihoitona ei tehdä erillisiä multauksia, vaan pinta- ja humushiekkamaita pyritään käyttämään pintamateriaalina. Maannoksen muodostuminen ja ympäröivän metsän siemennys annetaan tapahtua ajan kanssa. Jälkihoitotöitä tehdään myös vaiheittain ottotoiminnan edetessä mahdollisuuksien mukaan, jotta alueen palautuminen nopeutuu. Jos joillain alueilla, joihin ottotoiminta ei ulotu, luonnon maannoksen muodostuminen ja taimettuminen on jo alkanut, niille alueille ei tehdä maisemointi töitä vaan annetaan luonnonkehityksen jatkua. Nykyisen haettavan luvan ulkopuoliset vanhat Ottamisalueet maisemoidaan tämän lupahakemuksen maisemointisuunnitelman mukaisesti. Maisemointisuunnitelmassa on esitetty toimenpiteet ja ajankohdat. Lopullisesta metsittämisestä vastaa luvan hakija, mikäli alue ei metsity luonnollisesti. Lupahakemuksen ulkopuolelle jäävät, vanhat ottamisrintuudet maisemoidaan vuosien 2024-2026 aikana.

HAKIJAN SELVITYS YMPÄRISTÖKUORMITUKSESTA JA SEN RAJOITTAMISESTA

Jätevedet ja päästöt vesiin ja viemäriin

Toiminnassa ei synny jätevesiä eikä päästöjä pinta- tai pohjavesiin. Sosiaalitulojen jätevedet kerätään umpisäiliöön.

Melu ja tärinä

Melua syntyy kaikissa työvaiheissa, mutta melu ei alueen syrjäisen sijainnin vuoksi ohjearvoja ylittävästi ulotu häiriintyviin kohteisiin. Toiminnan aikaisia pintamaakasoja voidaan sijoittaa ottoalueen reunoille suoja- ja meluvalleiksi. Murskauslaitos sijoitetaan alhaisimmalle mahdolliselle tasolle. Murskauksen ja seulonnan melun kantautumisen riskiä voidaan pienentää sijoittamalla maa-ainestuotteiden varastokasoja murskauslaitoksen ympärille. Rikotuksen aiheuttama melu on kapeakaistaista tai iskumaista. Työkoneiden ja liikenteen melu ja tärinä rajautuu työkoneiden ja teiden välittömään lähiympäristöön.

Päästöt ilmaan

Toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja niiden riskejä vähennetään koneiden ja laitteiden osalta käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja huoltamalla ne säännöllisesti. Murskauslaitoksen aiheuttaman pölyn leviämistä ehkäistään pölynsidonnan lisäksi pintamaamassojen ja varastokasojen sijoittelulla laitoksen ympärille. Murskauslaitos sijoitetaan mahdollisimman alhaiselle pohjatasolle ympäröivään maanpintaan nähdessä. Toiminnassa ilmaan pääsee hiukkasia 3,6 tonnia, typen oksideja 0,15 tonnia, rikkidioksidia 0,12 tonnia ja hiilidioksidia 400 tonnia vuodessa.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Poltto- ja voiteluaineet säilytetään 2-vaippasäiliöissä tai valuma-altaallisissa suoja-konteissa. Imeytysmateriaali säilytetään työkoneissa ja kuorma-autoissa, josta ne ovat nopeasti myös käytettävissä. Alueella työskentelevien koneiden kuntoa seurataan siten, että mahdolliset vuodot havaitaan ja korjataan välittömästi. Toiminnassa ei synny hulevesiä. Alueelle vuotuisen sadannan ja sulannan johdosta kertyvät vedet imeytyvät maaperään. Sosiaalituloissa tarvittava vesi tuodaan paikalle ns. kantovetänä, jolloin siitä syntyy vähäiset määrät harmaata jätevettä. Sosiaalituloissa syntyvät vähäiset määrät harmaata jätevettä imeytetään maahan ja ruskeat jätevedet kerätään umpisäiliöön jonka tyhjennykset hoitaa paikallinen jätteenkeräysyritys.

ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Ottamisalue sijaitsee 1-luokan (12699101 Jokkavaara) pohjavesialueella. Jokkavaara on poikkeuksellisen suuri, maisemaa hallitseva harjukompleksi, joka on kerrostunut kahden jäätikköjoen yhtymäkohtaan Kemijoen laakson reunalle. Jokkavaaran olemassa olevien maa-ainesten ottamisalueiden ulkopuolinen alue on luokiteltu luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaaksi harjualueeksi pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisprojektin (POSKI) yhteydessä. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole muita suojelualueita. Hankealueelta ei ole suoraa vesistöyhteyttä Natura-alueeseen. Hankealuetta lähimmät vesistöt ovat Kemijoki n. 700 m

alueelta pohjoiseen sekä Sierijärvi noin 700 m alueelta lounaaseen. Suunniteltu toiminta aiheuttaa muutoksia itse ottamisalueelle, mutta toiminta ei tule muuttamaan näkymää kaukomaisemassa. Ottaminen suoritetaan niin, että vaikutus luontoon ja maisemakuvaan on mahdollisimman vähäinen. Alue maisemoidaan lopuksi, mutta jälkihoitotöitä voidaan tehdä myös vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Tämä on suositeltavaa, jolloin alkuosa alkaa metsittymään aiemmin. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole pysyvää asutusta, jolle ottotoiminta voisi aiheuttaa häiriötä. Oton vaikutusalueella ei ole tiedossa olevia suojelualueita tai -kohteita.

Sora-alueella merkittävimpiä ympäristövaikutuksia ovat melu sekä leijuvan ja laskeutuvan pölyn päästöt. Melua ja pölyä syntyy maa-aineksen kaivamisesta, murskauksesta, siirroista sekä valmiiden tuotteiden lastauksesta ja kuljetuksista. Melu- ja pölyhaittoja pyritään ehkäisemään useilla eri menetelmillä. Valtaosa pölypäästöistä on raskaampia ja kookkaampia partikkeleita, jotka laskeutuvat nopeasti lähelle päästölähdettä. Murskaamossa pölyä torjutaan kuljettimien koteloinneilla ja kastelulla silloin kun lämpötila on nollan yläpuolella. Murskauksesta kuuluva ääni kantautuu lähi-alueille, mutta ympäröivä metsä vaimentaa melua. Maa-aineksen kuljetus alueelta kuormittaa lähiteitä. Ympäristöhaittojen vähentämiseksi suunnitellut toimenpiteet, arviot toimintaan liittyvistä riskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista sekä toiminnan ympäristövaikutusten tarkkailusta hoidetaan viranomaisten vaatimassa laajuudessa.

Toiminnasta aiheutuva pöly, melu ja värinä jäävät asumisalueella alle raja- ja ohjearvojen. Toiminnalla ei ole vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen tai terveyteen. Ottamisalue on vanha ottamisalue ja toiminnan jatkumisella ei ole vaikutusta alueen luontoarvoihin, maisemaan tai rakennettuun ympäristöön. Toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä vesistöön. Valtaosa toiminnasta aiheutuvista pölypäästöistä on raskaampia ja kookkaampia partikkeleita, jotka laskeutuvat nopeasti lähelle päästölähdettä. Murskauskalustossa käytetään nykyaikaista pölynsidontaa. Toiminnasta ei aiheudu haitallisia ilmapäästöjä lähiasutukselle. Toiminnasta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia maaperään ja pohjaveteen.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT YMPÄRISTÖRISKIT, ONNETTOMUUKSIEN ENNALTAEHKÄISY JA VARAUTUMINEN POIKKEUKSELLISIIN TILANTEISIIN

Toiminta-alueella noudatetaan valvovan viranomaisen ohjeita ja määräyksiä. Mikäli kaivamisessa havaitaan pohjavettä, kaivamisen pohjan tasoa nostetaan välittömästi siten, että pohjaveden päälle jätetään vähintään 6 m suojakerros. Alueelle on asennettu pohjaveden havaintoputkia 3 kpl. Suunniteltu ottamisalue on maisemallisesti ja luonnonolosuhteiltaan tärkeällä alueella, joten maisemointiin ja jälkihoitoon kiinnitetään erityistä huomiota. Alue pyritään viimeistelemään mahdollisimman luonnonmukaiseksi ja hyväksi pohjavesialueeksi paikalla olevilla maamateriaaleilla. Alueella on todella vähän pintamaita ja ne ovat olleet läjitettynä jo vuosikausia. Sen sijaan alueella on oletettavasti runsaasti käytettävissä silttimaita, joita löytyy ottamisen yhteydessä kerrostumina hiekka- ja sora-maiden reunoilta. Silttimaita ei levitetä koko ottamisen alueelle, jotta sadevesien imeytymistä ei hidasteta, vaan silttimaita käytetään

luiskien loiventamiseen luiskien alaosissa ja ohuesti luiskien yläosissa hidastamaan eroosiota. Lisäksi silttimailla voidaan tehdä esimerkiksi kumpuja ja muita pyöreitä muotoja yhdessä kivien kanssa. Silttimaista vapaata pohjaa pyritään jättämään vähintään puolet ottamisalueen pinta-alasta.

Melu- ja pölyhaitta tulee olemaan normaalia, mutta alueen välittömässä läheisyydessä ei ole pysyvää asutusta, joka voisi häiriintyä ottotoiminnan vuoksi. Sorapintaisen tien pölyämistä voidaan estää tarvittaessa kastelemalla ja ajonopeuksia alentamalla. Jokkavaaran sora-alueella on olemassa murskauspaikka suojarakenteineen. Polttoainesäiliöt säilytetään suoja-alueella. Käytettävät polttonestesäiliöt ovat kiinteästi valuma-altaallisia tai kaksoisvaippasäiliöitä, joissa on ylitäytönesto- ja laponestolaitteisto. Imeytys- ja kuiviketarvikkeet, sekä sammutuskalusto säilytetään sateelta suojattuna suoja-alueella. Alueella on tyhjä astia roskille ja käytetyille imeytysaineille pois kuljetettavaksi. Lupa-alueella työskentelevien koneiden kuntoa seurataan niin, että mahdolliset vuodot havaitaan ja korjataan välittömästi.

Polttoaineita ei varastoida pidempiaikaisesti toiminta-alueella. Työkoneiden säilytykselle on rakennettu suoja-alue tukitoiminta-alueelle. Murskauslaitoksen normaalista toiminnasta ei aiheudu haittaa pohja- ja pintavesille. Maaperän likaantumisvaara aiheutuu alueella varastoitavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen riskistä onnettomuus- ja häiriötilanteissa. Poltto- ja voiteluaineet säilytetään 2-vaippasäiliöissä tai valuma-altaallisissa suojakonteissa. Säiliöt on varustettu ylitäytöestimillä. Polttoaineputkisto on pääsääntöisesti teräsrakenteinen. Letkuston taitekohdat ja joustavat liitoskudokset ovat teräskudoksella vahvistettua letkua. Letkustojen kuntoa seurataan viikoittain. Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyn ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Työkoneisiin varataan öljynimeytymateriaalia riittävä määrä, jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa voidaan heti ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin. Vahingoista ilmoitetaan välittömästi valvovalle viranomaiselle sekä paikalliselle pelastusyksikölle. Paikallinen ympäristöviranomaisen tiedottaa tarvittaessa tilanteesta alueelliselle ELY-keskukselle. Ennen toiminnan aloittamista alueelle laaditaan turvallisuussuunnitelma tai aluesuunnitelma, josta käy esille alueen eri toiminnot ja niihin liittyvät yksilöidyt tiedot.

TOIMET YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN VÄHENTÄMISEKSI

Toiminta-alueella noudatetaan valvovan viranomaisen ohjeita ja määräyksiä, sekä voimassa olevaa ympäristölupaa. Alueella seurataan pohjaveden tilannetta mittaamalla pohjaveden pinnat alueelle rakennetuista pohjavesiputkista säännöllisesti eri vuodenaikoina. Ottotoiminnan edetessä pohjaveden tilannetta seurataan myös silmämääräisesti työaikaisena jatkuvana tarkkailuna. Jos kaivamisessa havaitaan pohjavettä, kaivamisen pohjan tasoa nostetaan välittömästi siten, että pohjaveden päälle jätetään vähintään 6 m:n maakerros suojaerrokseksi. Tarvittaessa ottamisen pohjaa täytetään puhtaalla paikallisella maa-aineksella.

Suunnitelmapiirustuksiin on merkitty murskauslaitoksen asemapaikka, jonka alle on rakennettu suojarakenteet nykyisen ympäristöluvan mukaisesti. Murskauslaitoksen suojarakenteiden piirustukset ovat liitteenä. Ottamistoiminnan edetessä murskauspaikka jää suunniteltua ottotasoa korkeammalle tasolle. Murskauspaikka suojarakenteineen rakennetaan uuteen paikkaan, mikäli murskauspaikka joudutaan siirtämään. Murskauspaikan siirtämisestä ollaan yhteydessä ympäristöviranomaisiin ennen työn aloittamista viimeisten ohjeiden saamiseksi ja paikan hyväksymiseksi. Suunniteltu ottamisalue on maisemallisesti ja luonnonolosuhteiltaan tärkeällä alueella, joten maisemointiin ja jälkihoitoon kiinnitetään erityistä huomiota. Alue pyritään viimeistelemään mahdollisimman luonnonmukaiseksi ja hyväksi pohjavesialueeksi paikalla olevilla maamateriaaleilla. Alueella on todella vähän pintamaita ja ne ovat olleet läjitettynä jo vuosikausia. Sen sijaan alueella on oletettavasti runsaasti käytettävissä silttimaita, joita löytyy ottamisen yhteydessä kerrostumina hiekka- ja sora- ja soramaiden reunoilta. Silttimaita ei levitetä koko ottamisen alueelle, jotta sadevesien imeytymistä ei hidasteta, vaan silttimaita käytetään luiskien loiventamiseen luiskien alaosissa ja ohuesti luiskien yläosissa hidastamaan eroosiota. Lisäksi silttimailla voidaan tehdä esimerkiksi kumpuja ja muita pyöreitä muotoja yhdessä kivien kanssa. Silttimaista vapaata pohjaa pyritään jättämään vähintään puolet ottamisalueen pinta-alasta.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Koneet ja laitteet tarkastetaan aina työvuoron alkaessa. Toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa, joka tarvittaessa toimitetaan valvontaviranomaiselle. Käyttöpöytäkirjasta käyvät ilmi prosessin valvontaan ja aistinvaraiseen havainnointiin liittyvät toimenpiteet. Ennen toiminnan aloittamista ilmoitetaan työmaavastuuhenkilöiden tiedot. Pölyn ja melun leviämistä seurataan aistinvaraisesti. Havaitut poikkeamat huomioidaan ja korjaavat toimenpiteet tehdään välittömästi. Vuosittain toimitetaan valvontaviranomaiselle edellistä vuotta koskeva raportti laitoksen toiminnasta.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Luvan hakija hakee lupaa aloittaa toiminta lupamääräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta (maa-aineslaki 21 § ja ympäristönsuojelulaki 199 §). Luvan hakija esittää aloittamisvakuudeksi ennen toiminnan lainvoimaisuutta 10 000 euroa. Haettava alue on vanhaa maa-ainesten ottamisaluetta, eikä toiminnan jatkaminen ennen lainvoimaa estä muutoksenhakua. Toiminnan aloittaminen ei aiheuta muutosta alueen käyttöön tai ympäristöön eikä toiminnasta aiheudu vahinkoa koskemattomalle ympäristölle eikä toiminnan jatkaminen ennen lainvoimaa estä muutoksenhakua.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Maa-aines- ja ympäristö lupa-asian vireilläolosta on kuulutettu Rovaniemen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 8.2.–18.3.2024 välisenä aikana. Ilmoitus hakemuksen

vireilläolosta on julkaistu Lapin Kansa-lehdessä 8.2.2024. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet nähtävillä myös Rovaniemen kaupungin asiakaspalvelupiste Osviitassa ja Rovaniemen kaupungin ympäristövalvonnassa. Asian vireilläolosta on erikseen annettu tieto niille, joita asian on katsottu erityisesti koskevan. (MAL 3 §, YSL 44 §)

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen, kunnan terveydensuojeluviranomaisen sekä Napapiirin Vesi Oy:n lausunnot. (MAL 4 §, YSL 36 §)

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Lapin ELY-keskus lausunnossaan toteaa, että suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu vedenottamoiden ja tutkittujen vedenottamopaikkojen arvioitujen lähisuojavajöhykkeiden väliin jäävälle alueelle. Suunniteltu soranottotoiminta sijoittuu pohjavesialueen keskiosaan, pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle vanhan ottoalueen yhteyteen. Suunniteltu ottaminen sijoittuu lisäksi arvokkaan harjualueen välittömään läheisyyteen. Lapin ELY-keskus toteaa, että suunniteltu 1 000 000 m³ ottomäärä on huomattavan suuri, ja lisäksi Lapin ELY-keskus katsoo edelleen, että mikäli hakemuksessa esitetty 1 000 000 m³ ottomäärä toteutetaan, alueella ei käytännössä ole enää jatkossa edellytyksiä maa-ainesten ottamistoiminnan jatkamiselle. Hakemusta on täydennetty alustavasti vuosina 2024–2026 toteutettavaksi suunnitelluilla jälkihoitotoimenpiteillä ja maisemointisuunnitelmalla ottamisalueen ympäristössä niillä alueilla, jotka ovat osa vuoteen 2026 voimassa olevan maa-aineslupan mukaista aluetta. ELY-keskus korostaa edelleen maisemointisuunnitelmien laatua, ja muistuttaa, että Jokkavaara on Rovaniemen tärkeimpiä talousvedenhankintaan käytettäviä pohjavesialueita. Maa-ainesten ottaminen alueella tulee siten toteuttaa erityistä varovaisuutta noudattaen, ja aluetta koskevien ottosuunnitelmien tulee olla erityisen laadukkaasti toteutettuja. Lapin ELY-keskus korostaa, että maa-ainesten ottaminen ei missään tilanteessa saa vaarantaa alueella toteutettavaa talousvedenhankintaa. Lisäksi ELY-keskus on lausunut ottamistoiminnasta, suojakerrospaksuuksista, murskauksesta, tarkkailusta sekä jälkihoidosta ja maisemoinnista. Toiminnan järjestämisessä tulee huomioida törmäpääskyjen mahdollinen esiintyminen alueella, ja että erityisen suurta melua aiheuttavat toimenpiteet tulee ajoittaa törmäpääskyn pesintäajan (1.5.–31.8.) ulkopuolelle. Lapin ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen suunnitellulta alueelta voi olla mahdollista ilman, että hankkeesta aiheutuu maa-aineslain 3 §:n vastaisia vaikutuksia, mikäli lupaharkinnassa huomioidaan edellä lausunnossa esitetyt seikat. ELY-keskus korostaa ottamisen vaiheistamista ja huolellista toimintakulttuuria ja muistuttaa, että pohjavesialueiden suojelussa tulee huomioida nykyisten vedenottotarpeiden lisäksi myös mahdollisesti tulevat vedenottotarpeet pitkälle tulevaisuuteen. ELY-keskus muistuttaa, että toiminnanharjoittaja on vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Terveydensuojeluviranomainen esittää lausunnossaan seuraavaa: Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu Jokkavaaran (12699101) vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle (1 luokka). Pohjavesialueella on käytössä olevia vedenottamoita ja hakemuksen mukaan ottamisalueen läheisyyteen on suunniteltu vedenottamo. Jok-

kavaaran pohjavesialueelta otetaan pohjavettä, jota käytetään Rovaniemen keskus-
taajaman alueella talousvetenä. Jokkavaarasta saatavan veden osuus on merkittävä
kaupungin alueelle johdettavasta vedestä. Jos hakemuksen mukainen lupa tästä huo-
limatta päätetään myöntää, tulee talousvedenhankintaan liittyvä riski huomioida lu-
paehtoisissa ja -määräyksissä. Toimintaa on harjoitettava siten, ettei toiminnasta ai-
heudu haittaa talousvesikäyttöön otettavan veden määrään tai laatuun. Kaikissa toi-
minnoissa on lisäksi huolehdittava, ettei toiminnasta aiheudu pöly- tai meluhaittaa
haittaa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Toiminnasta aiheutuva sisämelutaso lähim-
missä asuinhuoneistoissa ja muissa oleskelutiloissa ei saa ylittää LAeq päiväohjearvoa
(klo 7-22) 35 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 30 dB (STMa 545/2015, § 11-13).

Napapiirin Vesi Oy:n lausunto

Napapiirin Vesi Oy ei antanut lausuntoa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta jätettiin yksi muistutus (useita allekirjoittaneita) ja esitettiin
yksi mielipide.

Muistutus Pertti Tervo ja muuta 9 allekirjoittanutta

Muistutuksessa pyydetään luvanmyöntäjää huomioimaan kahden vierekkäisen mon-
tun (sekä lähialueelle ilmeisesti tulossa olevan kolmannen montun) aiheuttaman
moninkertaisen melu- ja pölyrasitteen lähialueen taloille. Hakemuksessa esitettyjä
murskaus-, rikotus- ja porausaikoja sekä kuorma-/kuljetus aikoja tulisi tästä syystä
lyhentää siten, että murskaus-, poraus-, rikotusajat olisivat ma-to klo 8.00-18.00 ja pe
8.00-15.00 sekä kuljetus/kuorma ma-to 7.00-18.00 ja pe 7.00-15.00. Yhteisvaiku-
tuksen vuoksi meluhaitan estämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota sijoittamalla
murskauslaitteet siten, että melu vaimentuu mahdollisimman tehokkaasti. Omalla
pihalla täytyy pystyä olemaan ilman kuulosuojaimia. Lisäksi valvovan viranomaisen
on suoritettava alueella säännöllistä melumittausta sekä pölyn osalta ilmanlaadun-
mittausta kun toiminta on käynnissä montulla.

Kuljetuksien lisääntyessä tulee jokaisen Jokkavaaran montun luvanhalti-
jan/toiminnanharjoittajan osallistua Koskenkyläntielle kulkeutuvan soran/liejun puh-
distamiseen. Nykyinen perjantaisini tapahtuva Napapiiri Kuljetus Oy:n suorittama
puhdistus tuskin on riittävä silloin kun kaikilta montuilta on ajot käynnissä. Täm-
möisillä viikoilla tulisi puhdistus tehdä lisäksi myös esim. keskiviikkoisin. Hiekkaa kertyy
kuorma-autojen mukana Koskenkyläntielle montun tienhaaran kohdalla huomattavia
määriä eikä sitä harjauksella ym. toimenpiteillä saada täysin pois niin, ettei pölyämistä
tapahtuisi. Varsinkin etelätuulella maantiestä irtoava pöly tulee talojen päälle ja
pihoille jokaisen ohi ajavan auton nostattamana. Pölyrasite on erittäin suuri montun
tienhaarasta noin 1 km:n matkalla suuntaansa Koskenkyläntietä. Pölyämistä tapah-
tuu myös talvella kun Koskenkyläntielle monttuliittymien alueelle luistonestoon levi-
tetty hiekka pölyää. Kovalla etelätuulella koko tienoo joutuu hiekkamyrskyyn, kun
montuilta hiekka nousee tuulen mukana ilmaan ja se leviää hyvin laajalle alueelle
mm. joen toiselle puolelle saakka. Pölyntorjunta on edellytys sille, että pystymme
olemaan kesäisin ulkona pihollamme sekä kuivattamaan/tuulettamaan vaatteita ul-
kona.

Soranajo aiheuttaa myös paljon vaaratilanteita Koskenkyläntiellä, joka on kapeahko maantie. Pyöräilijöitä liikkuu paljon kesäisin ja reitiltä puuttuu pyörätiet pitkältä osuudelta.

Huomioiden myös sen, että Jokkavaara on 1-luokan pohjavesialue sekä arvokas harjualue (Lapin Poski hanke), niin tämmöinen suurenluokan soranotto tältä alueelta pitäisi ehdottomasti lopettaa mahdollisimman pian. Soran ym. kiviaineksen otto pitäisi kohdistaa sellaisille alueille missä ei ole pohjavedenottoa eikä myöskään asutusta sora-ramonttujen läheisyydessä. Soran ottamisalueet tulisivat myös sijaita niin, etteivät ne ole maisemallisesti näkyvällä paikalla kuten Jokkavaara on.

Mielipide Reetta Junttila ja Aleks Junttila

Mielipiteen esittäjät toivovat, että lupaviranomainen kiinnittää päätöksessään erityistä huomiota alueen maisemointiin liittyen. Mielipiteen esittäjien näkemyksen mukaan alueelle tulee jäämään tulevan ottamisen myötä minimi suojakerrospaksuus (6 metriä I-luokan pohjavesialueella) pohjaveden pintaan, joten alue tulee maisemoida luvan voimassaoloaikana sekä ottamistoiminnan edetessä. Tätä ajatusta puoltaa myös se, että kartoissa esitetty vedenottamon suoja-alue on lähisuojavyöhykettä mutta vedenottamon kaukosuojavyöhyke lienee kattaa koko haetun maa-ainesten ottamisalueen. Pidämme oikein tehtyä maisemointia erityisen tärkeänä kyseisellä kohteella pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi. Ympäristöministeriön ohjeistusten mukaisesti kasvillisuudella on tärkeä merkitys erityisesti pohjavesialueilla olevien soran ottamisalueiden jälkihoidossa. Kasvillisuus muun muassa: sitoo haitallisia aineita ja vapautuneita ravinteita, sitoo pintamateriaalin ja vähentää maanpintaa rikkovaa eroosiota, edistää humuksen muodostumista sekä vähentää pintavaluntaa. Pyydämmekin siis lupaviranomaista määräämään alueelle suoritettavaksi puustoistutukset uuden luvan voimassaoloaikana. Huomiona myös se, että käsittääksemme hakemuksesta poiketen uuden luvan mukainen maisemointi koskee vain nyt luvitettavaa aluetta ja aiemman luvan mukaisen alueen maisemointi tulee tehdä aiemman luvan mukaisesti kyseisen luvan voimassaoloaikana.

Melu- ja pölyhaittojen osalta pyydämme lupaviranomaista huomioimaan toiminnan sijainnin lupapäätöksessä. Hakemuksen mukaan toiminta-alue sijaitsee syrjässä mutta tosiasiasa melu- ja pölypäästöt ulottuvat kauas ottamisalueelta. Tämä johtuu siitä, että toiminta sijoittuu osittain asutusta korkeammalle. Jokivarsi toimii ikään kuin kaikukoppana, mikä aiheuttaa sen, että esimerkiksi murskauksen äänet kantautuvat selkeästi aina Kemijoen toiselle puolelle asti. Maa-ainesten ottamisalueen ja asutuksen välissä ei ole tiheää metsää tai muuta luonnollista melu- tai pölyestettä.

Pyydämme myös huomioimaan 4 §:n Valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta. Sen mukaan, jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettu pih-alueesta tai muusta häiriöille alttiista kohteesta, on pölyn joutumista ympäristöön estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttö-

kelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä. Mittaus-tavasta riippuen murskauslaitokselta lähimpään asumiseen käytettävän rakennuksen piha-alueeseen tulee juuri 498 metriä. Pölyn osalta alueen toiminnasta on valitettu useasti nykyisen lupakauden aikana. Tämän vuoksi toivomme, että lupaviranomainen tekee selväksi toiminnanharjoittajalle, että kastelua tulee tehdä alueelle johtavan tien lisäksi tarvittaessa ottamisalueella murskauksen yhteydessä (erityisesti alku ke-sästä, kun ilma on kuivaa ja alueella esiintyy kovia tuulia).

Edellä olevien asioiden vuoksi esitämme, että alueella saisi tehdä meluavia toimenpi- teitä seuraavasti: ma-to klo 8-18 ja pe klo 8-15 sekä kuormausta ja kuljetusta ma-to klo 7-18 ja pe klo 7-15. Mikäli pöly- tai meluhaittaa ilmenee pitää haitankärsijöille jäää selkeä mahdollisuus pyytää toiminnanharjoittajaa teettämään melu- sekä hiukkasmittauksia.

Hakemuksessa kerrottiin, että: ”Suunnitelmapiirrustuksiin on merkitty murskauslai- toksen asemapaikka, jonka alle on rakennettu suojarakenteet nykyisen ympäristölu- van mukaisesti”. Haluamme huomauttaa, että nykyisen luvan aikana murskaus on tapahtunut pitkälti ottamisalueen eteläosissa eikä karttaan merkityllä suoja-alueella (asian voi tarkistaa esimerkiksi paikkatietoikkunan ilmakuviosta) ja alueelta tuleva pö- ly- ja meluhaitta on ollut merkittävää jo nyt. Pyydämmekin siis lupaviranomais- ta/toiminnanharjoittajaa harkitsemaan voisiko suoja-alueetta siirtää lupa-alueen ete- läosiin, jotta asutuksen ja murskauslaitoksen väliin jäisi mahdollisimman paljon va- rastokasojä ja välimatkaa. Tällöin murskaus tapahtuisi myös kauempana suunnitel- lusta vedenottamosta ja sen lähisuojavyöhykkeestä. Haluamme myös muistuttaa, et- tä käsittääksemme Lapin ELY-keskus ainakin yleensä lausunnoissaan velvoittaa koko murskauslaitoksen sijoittamista suoja-alueen päälle, jotta pohjaveden laatu voidaan turvata. Toivomme, että tämä mahdollinen lausunto otetaan huomioon myös lupa- määräyksissä.

Tässä mielipiteessä haluamme siis tuoda esille erityisesti huolen pohjaveden laatuun ja määrään liittyen sekä pöly- ja meluhaittoihin liittyen, sillä ne ovat jo aiemman lu- van aikana aiheuttaneet haittaa. Nyt kun samalle alueelle on vireillä kaksi lupahake- musta koskien maa-ainesten ottamista ja murskaamista, pyydämme lupaviranomais- ta huomioimaan lupapäätöksessä erityisesti ympäristönsuojelulain (49 §) mukaisen yhteistoiminta vaikutuksen niin pohjaveteen kuin melu- ja pölypäästöihin. Olemme myös huolissamme, mikäli toiminnan vakuudeksi asetetaan ainoastaan 10 000 e. Ky- seinen vakuus ei kata tarvittaessa alueen maisemointikuluja tai muiden luvan mu- kaisten toimenpiteiden tekemistä. Ymmärrämme, että esitetty vakuus on luvanlaki- jan mutta haluamme tuoda huolestamme esille myös tässä asiassa.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Luvan hakijalle on toimitettu hakemuksesta annetut lausunnot sekä jätetty muistutus ja esitetty mielipide. Luvan hakija on antanut vastineensa lausuntoihin, muistutuk- seen ja mielipiteeseen.

Vastine Lapin ELY-keskuksen lausuntoon

Luvan hakija ei ole esittänyt varsinaista vastinetta ELY-keskuksen lausuntoon, mutta hakija on lupahakemuksen täydennyksissä ottanut huomioon ELY-keskuksen lausunnoissa esitetyt asiat.

Vastine Rovaniemen kaupungin terveysuojeluviranomaisen lausuntoon

Luvan hakijalla ei ole lausunnon suhteen kommentoitavaa.

Vastine muistutukseen Muistutus Pertti Tervo ja 9 muuta allekirjoittanutta

Muistutuksessa esitetään toiminta-aikojen lyhentämistä hakemuksessa esitettyihin toiminta-aikoihin verrattuna. Hakemuksessa eri toiminnoille esitetyt toiminta-ajat ovat täsmälleen samat, mitkä ovat lupamääräyksiä nykyisessä voimassa olevassa ympäristöluvassa. Luvan hakijan ymmärryksen mukaan, lupaviranomainen on 24.6.2020 tekemänsä ympäristölupapäätöksen lupamääräyksissä jo silloin ottanut huomioon lähiasukkaiden esittämän lyhentämisen toiminta-ajoissa. Tällöin hakijan esittämiä päivittäisiä toiminta-aikoja supistettiin useilla tunneilla. Nyt muistutuksessa esitetään, että toiminta-aikoja tulisi lyhentää vielä keskimäärin kaksi tuntia vuorokaudessa. Tämä merkitsisi sitä, että esim. murskauksen päivittäinen toiminta-aika ma-to olisi vain 10 tuntia ja perjantaisin vain 7 tuntia. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että koko murskaustoiminta muuttuu niin tehottomaksi, että toiminnalta putoaa koko pohja pois. Vähintäänkin murskausjaksojen kesto pitkittyy sekä kustannukset kasvavat kohtuuttomasti. Kuormaus- ja kuljetusajat ovat hyvin kohtuulliset jo nyt, ottaen huomioon, että ne ovat vuosien aikana olleet sallittuja klo 06.00–22.00 välisenä aikana. Nykyisessä ympäristöluvassa ajat ovat ma-to klo 07.00–20.00 ja pe klo 07.00–17.00. Luvan hakija haluaa myös tuoda esille, että kaikille toiminnoille v. 2020 myönnettyt ja nyt haettavat toiminta-ajat ovat huomattavasti lyhyempiä, kuin mitä valtioneuvoston ns. muraus asetuksen 8 § sallii.

Mielipiteessä esille tulevat myös mahdolliset melu- ja pölyhaitat. Hakemuksessa on esitetty melun- ja pölyntorjuntaa edistävät toimenpiteet. Murskauslaitos on esitetty sijoitettavaksi siten, että aiheutuva melu vaimentuu mahdollisimman tehokkaasti. Luvan hakija esittää suunnitelmissaan murskauslaitoksen sijaintipaikaksi nykyistä pohjavesisuojausvarustettua paikkaa minkä keskiosasta on lähimpään rakennukseen matkaa noin 516 m. Melun kannalta paikka on luvan hakijan käsityksen mukaan paras mahdollinen, koska sen välittömässä läheisyydessä on korkea sorarintuus, joka estää tehokkaasti melun leviämistä juuri lähimmän asutuksen suuntaan. Ko. rintuus jää pysyväksi, sillä otto ei laajene enää tuohon suuntaan. Etelän ja lännen suuntaan melun leviämistä ehkäistään varastokasojen sijoittelulla. Näillä em. toimenpiteillä ehkäistään myös pölyn leviämistä. Murskauslaitteisto varustetaan pölyämistä ehkäisevin koteloinnein. Monttalueella pölyämistä ehkäistään tarvittaessa kastelemalla. Pölyä syntyy, kun kuljetuskaluston renkaissa kulkeutuu maa-ainesta monttutien liittymään ja Mt 9421:lle. Kuivatessaan maa-aines pölyää ja aiheuttaa haittaa lähitalojen asukkaille. Mt 9421 pölyämistä liittymän kohdalla ja kaupunkiin päin mentäessä on ehkäisty harjaamalla tietä koneellisesti, keräävällä ja kastelevalla harjalaiteella joka perjantai. Lisäksi harjauksia on toteutettu tarpeen vaatiessa myös tiheämmin. Monttutie on nykyisin päällystetty n. 30 m:n matkalta, mikä ehkäisee pölyämistä ja

on myös harjauksen kohteena. Monttalueella pölyämistä voidaan ehkäistä tarvittaessa kastelemalla.

Muistutuksessa mainittuun Koskenkyläntiehen liittyen, luvan hakija toteaa, että ko. tien kautta suoritettavat kuljetukset toteutetaan voimassa olevan lainsäädännön ehtoilta, liikenneturvallisuutta noudattaen.

Muistutuksessa mainitaan, että Jokkavaaran pohjavesialueella ei tulisi harjoittaa maa-ainesten ottotoimintaa, vaan se tulisi lopettaa mahdollisimman pian. Nyt kyseessä oleva alue on sekä vanhaa että nykyistä ottamisaluetta, jonka kaavamerkintänä maakuntakaavassa on EO (maa-ainesten ottamisalue). Ottamistoiminnassa noudatetaan pohjaveden suojeluun liittyviä lupamääräyksiä. Luvan hakijalla on kymmenien vuosien kokemus maa-ainesten oton ja pohjaveden suojelun yhteensovittamisesta.

Vastine mielipiteeseen Reetta Junttila ja Aleks Junttila

Mielipiteessä kiinnitetään huomiota alueen maisemointiin ja jälkihoitoon. Luvan hakija tekee maisemointityöt lupahakemuksessa esitetyn suunnitelman sekä lupamääräysten mukaisesti. Uuteen lupahakemukseen sisältyvät maisemoinnin osalta myös vanhat lupa-alueet.

Mielipiteessä esille tulevat myös mahdolliset melu- ja pölyhaitat. Hakemuksessa on esitetty melun- ja pölyntorjuntaa edistävät toimenpiteet. Murskauslaitos on esitetty sijoitettavaksi siten, että aiheutuva melu vaimentuu mahdollisimman tehokkaasti. Luvan hakija esittää suunnitelmissaan murskauslaitoksen sijaintipaikaksi nykyistä pohjavesisuojuksin varustettua paikkaa minkä keskiosasta on lähimpään rakennukseen matkaa noin 516 m. Melun kannalta paikka on luvan hakijan käsityksen mukaan paras mahdollinen, koska sen välittömässä läheisyydessä on korkea sorarintuus, joka estää tehokkaasti melun leviämistä juuri lähimmän asutuksen ja Kemijoen suuntaan. Ko. rintuus jää pysyväksi, sillä otto ei laajene enää tuohon suuntaan. Etelän ja lännen suuntaan melun leviämistä ehkäistään varastokasojen sijoittelulla. Näillä em. toimenpiteillä ehkäistään myös pölyn leviämistä. Murskauslaitteisto varustetaan pölyämistä ehkäisevin koteloinnein. Monttalueella pölyämistä voidaan ehkäistä tarvittaessa kastelemalla.

Mielipiteessä esitetään toiminta-aikojen lyhentämistä hakemuksessa esitettyihin toiminta-aikoihin verrattuna. Hakemuksessa eri toiminnoille esitetyt toiminta-ajat ovat täsmälleen samat, mitkä ovat lupamääräyksiä nykyisessä voimassa olevassa ympäristöluvassa. Luvan hakijan ymmärryksen mukaan, lupaviranomainen on 24.6.2020 tekemänsä ympäristölupapäätöksen lupamääräyksissä jo silloin ottanut huomioon lähiasukkaiden esittämän lyhentämisen toiminta-ajoissa. Tällöin hakijan esittämiä päivittäisiä toiminta-aikoja supistettiin useilla tunneilla. Nyt muistutuksessa esitetään, että toiminta-aikoja tulisi lyhentää vielä keskimäärin kaksi tuntia vuorokaudessa. Tämä merkitsisi sitä, että esim. murskauksen päivittäinen toiminta-aika ma-to olisi vain 10 tuntia ja perjantaisin vain 7 tuntia. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että koko murskaustoiminta muuttuu niin tehottomaksi, että toiminnalta putoaa koko pohja pois. Vähintäänkin murskausjaksojen kesto pitkittyy sekä kustannukset

kasvavat kohtuuttomasti. Kuormaus- ja kuljetusajat ovat hyvin kohtuulliset jo nyt, ottaen huomioon, että ne ovat vuosien aikana olleet sallittuja klo 06.00–22.00 välisenä aikana. Nykyisessä ympäristöluvassa ajat ovat ma-to klo 07.00–20.00 ja pe klo 07.00–17.00. Luvan hakija haluaa myös tuoda esille, että kaikille toiminnoille v. 2020 myönnetyt ja nyt haettavat toiminta-ajat ovat huomattavasti lyhyempiä, kuin mitä valtioneuvoston ns. muraus asetuksen 8 § sallii.

Mielipiteessä tuodaan myös esille huolta pohjaveden laatuun ja määrään liittyen. Nyt kyseessä oleva alue on sekä vanhaa että nykyistä ottoa-aluetta, jonka kaavamerkinä maakuntakaavassa on EO (maa-ainesten ottamisalue). Ottamistoimintaa alueella on ollut vuosi kausia ja ottotoiminnassa noudatetaan pohjaveden suojeluun liittyviä lupamääräyksiä. Luvan hakijalla on kymmenien vuosien kokemus maa-ainesten oton ja pohjaveden suojelun yhteensovittamisesta.

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN RATKAISU

Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen myöntää Napapiirin Kuljetus Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan maa-aineksen murskaamiseen Rovaniemen kaupungin Oikaraisen kylään tiloille Veijola RN:o 698-401-8-124 ja liikanmaa RN:o 698-401-8-222. Toiminnassa on noudatettava tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja toissijaisesti hakemuksessa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Toiminnalle myönnetään maa-aineslain 21 §:n eikä ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen aloittamisoikeus.

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 1 000 000 m³. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei ottamisessa ylitetä sallittua kokonaisottomäärää. (MAL 11 §, MAA 6 §)
2. Alueella saa murskata irrotettuja maa-aineksia enintään 200 000 tonnia vuodessa. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei murskauksessa ylitetä sallittua murskausmäärää. (YSL 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)
3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitetyn ottamisalueen nurkat on selkeästi merkitty maastoon (esim. paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkitty hyväksytytt ottamistaso, pohjaveden pinnantasot mitattuna, hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna sekä aloitus-tarkastus pidettynä. (MAL 11 §, MAA 6 §)
4. Ottamisalueen korot tulee merkitä alueelle näkyvästi ja riittävän tiheästi. Luvan hakijan tulee tarkistaa ottamisalueen korot riittävän usein, jotta sallittuja ottotasoja ei aliteta missään tilanteessa. Tämän varmistamiseksi luvan hakijan tulee toimittaa lupaviranomaiselle suunnitelma mittausten toteuttamisesta ja kirjaamisesta. Samalla

luvan hakijan tulee esittää suunnitelma toimista, jos pohjaveden pinta tulee toiminnan yhteydessä vastaan. (MAL 11 §, MAA 6 §)

5. Alin sallittu ottamistaso on +84.00 (N2000). Maa-ainesten ottaminen voidaan ulottaa suunnitelman mukaisiin ottamistasoihin, kuitenkin siten, että ylimmän pohjavesipinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään neljän (4) metrin paksuinen suoja-kerros koskematon maa-ainesta. Jos toiminnassa on menty alinta ottamistasoa syvemmälle, tulee tilanne korjata viipymättä, ja nostaa taso alueelta peräisin olevalla aineksella. Mikäli alueella on jo ennestään kohtia, joissa alin ottamistaso on alitettu, tulee nämä alueet tasata nykyiseen alimpaan ottamistasoon. (MAL 11 §, MAA 6 §)

6. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä siten, että ottamisalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät rinteet on aidattava tai merkittävä selkeästi. Lippusiimojen käyttäminen on kielletty. Toiminta-alueen ympäristöön tulee laittaa riittävä määrä varoituskylttejä, jotka ovat näkyvissä myös talvella. (MAL 11 §, MAA 6 §)

7. Päivittäisessä toiminnassa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:

- Murskaus ma-to klo 8.00–20.00 ja pe 8.00-16.00
- Poraus ma-to klo 8.00–20.00 ja pe 8.00-16.00
- Rikotus ma-to klo 8.00–20.00 ja pe 8.00-16.00
- Kuljetus ja kuormaus ma-to klo 7.00–20.00 sekä pe klo 7.00–17.00.

Sunnuntaisin ja arkipyhinä melua aiheuttava toiminta alueella on kielletty. (YSL 7,52§, VNA 713/2014 15§, NaapL 17§, VNA 800/2010 8 §)

8. Toiminnan järjestämisessä tulee huomioida törmäpääskyjen mahdollinen pesintä alueella, ja että erityisen suurta melua aiheuttavat toimenpiteet tulee ajoittaa törmäpääskyn pesintäajan (1.5.–31.8.) ulkopuolelle.

9. Luvansaajan on huolehdittava siitä, ettei maa-aineksia kulkeudu Koskenkyläntielle. Jos maa-aineksia kulkeutuu tielle, luvan haltijan on puhdistettava liittymän kohta ja Koskenkyläntietä mahdollisimman pian, kuitenkin vähintään kerran viikossa toiminnan ollessa käynnissä. Tieliittymä Koskenkyläntieltä toiminta-alueelle on joko päällystettävä pidemmältä matkalta taikka muilla keinoin saatettava sellaiseen tilaan, jotta lähiasutukselle aiheutuva pölyhaitta vähenisi. (YSL 16, 17 §, NaapL 17 §)

10. Alueelle ei saa tuoda jätteitä tai ylijäämämaita eikä alueella saa varastoida tai murskata muualta tuotuja maa-aineksia. (YSL 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

11. Toiminnassa syntyvän melun A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 07:00–22:00) 55 dB eikä yöllä (klo 22:00–07:00) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

12. Melun osalta on huomioitava naapuritilalla toiminnassa oleva maa-ainesten otto-toiminnan murskaus. Luvansaajan on osaltaan järjestettävä toimintansa siten, ettei toiminnoista aiheutuva yhteismelu ylitä melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. (YSL 46, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

13. Murskausasema ja sen melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan siten, että ottamisalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Murskausaseman sekä lähimpien asuin- ja lomarakennusten välinen etäisyys tulee olla aina vähintään 300 m. Tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa lähemmäksi kuin 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7 §, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

14. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasat on sijoitettava alueille mahdollisuuksien mukaan niin, että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntiin. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

15. Murskausaseman aiheuttamaa melua on lisäksi tarvittaessa torjuttava käyttämällä koteloiteja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

16. Luvan haltijan on teetettävä melumittaus toiminta-alueella sekä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa seuraavalla murskauskerralla. Suunnitelma melumittauksesta on toimitettava lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi vähintään kuukautta ennen mittaus-ta. Melumittaus tulee teettää ulkopuolisella asiantuntijalla. Melumittausraportti on toimitettava lupaviranomaiselle heti sen valmistuttua. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

17. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä ilmaan koskevat lupamääräykset

18. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuksien säätämällä, teknisillä ratkaisuilla kuten koteloineilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §)

19. Ajoneuvojen kuormien ja alueelle johtavien teiden pölyäminen on estettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa (esim. kastelemalla). Suolan käyttö pohjaviesialueella on kielletty. (VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

20. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukkaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

21. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja eikä siellä saa suorittaa työkoneiden huolto- tai korjaustoimenpiteitä. Välttämättömien korjaustoimenpiteiden, joita ei voida toteuttaa muualla, yhteydessä tulee käyttää imeytymätöntä tai muuta vastaavaa alustaan, jolla öljypitoisten yhdisteiden pääsy korjauspaikalla maaperään estetään. (YSL 7, 16, 17, 52 ja 66 §, VNA 800/2010 9, 12§, JL 13 ja 72 §)

22. Alueella saa varastoida vain toiminnassa tarvittava määrän polttoaineita. Polttoainesäiliöiden tulee olla polttoaineiden varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia ja ylitäytönestimellä varustettuja lukittavia säiliöitä. Säiliöt tulee sijoittaa alueelle rakennettavalle murskauslaitoksen suoja-alueelle tai erikseen rakennettavalle tukitoiminta-alueelle. (VNA 800/2010 9, 12 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9 §, VNA 713/2014 15 §)

23. Käytettäessä alueella sellaisia murskauslaitoksia, jotka eivät sisällä polttonesteitä, on maaperä tiivistettävä murskauslaitoksen alla niissä kohdissa, joista maahan on mahdollista päästä öljy-yhdisteitä. Mikäli alueella käytetään omalla polttomootorilla toimivia, polttoainetta mukanaan kuljettavia liikkuvia murskauslaitoksia, tulee maaperä tiivistään koko laitoksen kohdalla. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

24. Maaperän tiivistämisessä tulee käyttää riittävän vahvaa HDPE-kalvoa tai muuta vastaavaa rakennetta, joka estää öljy-yhdisteiden pääsyn pohjaveteen. Tiivistetyllä alueella maanpinta tulee muotoilla ja reunat korottaa niin, että mahdolliset polttonestevuodot ja alueelle satava vesi eivät pääse valumaan alueen ulkopuolelle. Sellaiset tiivistetyt alueet, joilla varastoidaan tai käsitellään polttonesteitä, tulee lisäksi varustaa sadeveden keräilykaivolla tai muulla järjestelmällä, jonka avulla alueelle kertyvä vesi voidaan tarvittaessa poistaa alueelta. Tiivistetyiltä alueilta tyhjennettävä sadevesi on toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ko. jätettä. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12§, VNA 713/2014 15 §)

25. Ennen laitoksen sijoittamista alueelle valvontaviranomaiselle on esitettävä em. maaperäsuojausta koskevat tarkemmat suunnitelmat rakennusmateriaaleineen ja mitoistustietoineen sekä suojausrakenteiden rakentamisaikataulu. Alueella on pidettävä tarkastus ennen rakenteiden peittämistä. Murskaamo tulee sijoittaa mahdollisimman kauas tutkitusta vedenotto paikasta. (YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

26. Jätevesien maahanimeytys on kielletty. Jätevedet on johdettava umpisäiliöön ja toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ko. jätettä. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

Jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

27. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toiminta-alueen jätehuolto siten, että jätteistä tai jätehuollosta ei aiheudu maaperän, pintavesien tai kaivojen pilaantumista, ympäristön roskaantumista, epäsiisteyttä, yleisen turvallisuuden heikentymistä eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

28. Toiminnassa on huolehdittava, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Muodostuvista jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteen määrä, laatu sekä toimintusaika ja -paikka. Jätteitä ei saa haudata alueelle. Jätteet, joita ei voi kierrättää tai käyttää uudelleen, on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto. (VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

29. Vaaralliset jätteet tulee merkitä ja pitää erillään muista jätteistä omissa astioissaan niille varatussa tiivispohjaisessa, katetussa ja reunakorokkeella varustetussa tilassa. Vaarallista jätettä ei saa varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi vähintään kerran vuodessa laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu. (VNA 800/2010 11 §, JL 121 §, YSL 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

30. Läjitettyt pintamaat tulee hyödyntää alueen maisemoinnissa maa-ainesluvan mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on noudatettava valtioneuvoston asetuksen kaivannaisjätteistä säädöksiä, arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätehuolto-suunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (MAL 16 b §, MAA 5 a §, YSL 1144, VNA 190/2013 4 §)

Häiriö- ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

31. Päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön tai vian sattuessa korjaustoimiin on ryhdyttävä viipymättä. Alueelle on varattava vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta, nopeasti ja helposti saatavilla olevaan paikkaan alkusammutuskalustoa ja kemikaalivuotojen torjuntaan soveltuvaa materiaalia ja kalustoa. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §, JL 13 §)

32. Alueella työskentelevällä henkilökunnalla on oltava tiedossaan toimintaohjeet onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

33. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa vahinkotilanteissa asianmukaisiin ja tarpeellisiin toimenpiteisiin päästöjen syntymisen, niiden edelleen leviämisen ja enempien vahinkojen estämiseksi sekä ympäristön tilan ennallistamiseksi on ryhdyttävä välittömästi. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 14, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

34. Kaikista polttoneste- ja kemikaalivuodoista ja muista onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoneste- ja kemikaalivuodoista on lisäksi ilmoitettava Lapin pelastuslaitokselle, Lapin ELY-keskukselle ja vesilaitoksille. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 7, 16, 17, 52, 123, 134 §, VNA 713/2014 15 §)

Toiminnan tarkastamista, tarkkailua ja raportointia koskevat lupamääräykset

35. Maa-ainesluvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 §, MAA 9§)

36. Lupaviranomainen perii luvan tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuneet kulut kunnassa vahvistetun taksan mukaisesti. Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan on ilmoitettava ylityksestä kirjallisesti lupaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti. (MAL 23 §, MAA 9§)

37. Pohjaveden pinnan taso tulee mitata havaintoputkista säännöllisesti neljä kertaa vuodessa. Mittaustulos, mittauspäivämäärä, mittaja sekä pohjavesiputken tiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle heti mittauksen jälkeen. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

38. Pohjaveden laatua on seurattava vuosittain kesäkuussa otettavasta vesinäytteestä. Samalla tulee mitata pohjaveden pinnankorkeus. Vesinäytteestä tulee määrittää pH, sähkönjohtavuus, Fe, mangaani, NO₃, kloridi, väri, KMnO₄, haju sekä polttoainehiilivedyt (määritysraja 50 µg/l) ja mineraaliöljyt. Pohjaveden laatatiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle tulosten valmistumisen jälkeen. Näytteenottajan tulee olla pohjavesinäytteenottoon sertifioitu tai pohjavesinäytteenottoon hyvin perehtynyt näytteenottaja. Määrittystulosten lisäksi tarkkailuraportista tulee ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrittelyn tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

39. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava toimintansa päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Mahdollisista toiminnan aiheuttamasta haitasta koskevista yhteydenotoista ja valituksesta tulee ilmoittaa Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12, 13 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

40. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Edellisen vuoden vuosiyhteenveto toiminnasta tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain 31.1. mennessä. Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisen nähtäväksi. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- tiedot toiminta-ajoista sekä murskauspäivien lukumäärästä (pv)
- tiedot murskatun kiviaineksen määrästä (t/a)
- tiedot alueella vuodenvaihteessa välivarastoituna olevan murskeen määrästä (t)
- tiedot vuoden aikana alueelta edelleen toimitetun murskeen määrästä (t/a)
- tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä ja niiden edelleen toimittamisesta
- tiedot käytettyjen polttoaineiden laadusta ja määrästä (t/a)
- tiedot päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista ja vahinko- tai onnettomuustapauksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei asiasta ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot mahdollisista melu- ja hiukkasmittauksista, niiden tuloksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei tuloksia ole raportoitu jo aiemmin. (YSL 52, 58, 62 §, VNA 800/2010 13 §, VNA 713/2014 15 §, JL 12, 118, 119, 122 §)

Muut lupamääräykset

41. Asiattomien pääsy ajoneuvoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä ja alue on niiltä osin aidattava, missä on pu-

toamisvaara, ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi. Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta on huolehdittava niin, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojenriski lisääny. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

42. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seurantaan ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettavat valvontaviranomaiselle. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §)

43. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tarpeellisilta osin tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

44. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta, toiminnan laajentamisesta tai luvanhaltijan vaihtumisesta. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 62 §, VNA 713/2014 15 §)

45. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan tai lupa-ajan päättymistä luvanhaltijan on pyydettävä kunnan valvontaviranomaiselta pitämään alueella lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 6, 7 §)

46. Ottamistoiminnan päätyttyä toiminta-alue tulee maisemoida mahdollisimman hyvin ympäristöön sopivaksi ja ottamisalueen reunat tulee loiventaa vähintään kaltevuuteen 1:3. Alueen maisemointiin ei saa käyttää muualta tuotuja maa-aineksia ilman ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyntää. Ottamisalueelle mahdollisesti rakennetut turvarakenteet on poistettava. Ottamistoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä ottamisalueen maisemoinnissa. Ottamisalueelle ei saa jäädä maa-ainekasoja ja tiivistyneet tienpohjat sekä varastokasojen pohjat tulee pehmentää. Ottamisalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puuntaimia 2 500 kpl/ha. (MAL 10, 11 §, MAA 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JL 72 §)

47. Luvan haltijan tulee hyvissä ajoin, ennen lupa-ajan päättymistä luvan voimassaoloaikana, esittää valvontaviranomaiselle tarkempi suunnitelma alueen lopullisesta maisemoinnista.

48. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja toimintatapojen kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maisemankuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmelle kaupunki- tai maisemakuva. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemankuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alueella ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja, joten maa-ainestenotto ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä valtakunnallisesti merkittäviä rakennettua kulttuuriympäristöä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakohteita. Jokkavaaran alue on tunnettua törmäpääskyjen pesimäaluetta. Alueella ei ole muita luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja. Toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä on inventoituja muinaismuistolain mukaisia kohteita. Lapin POSKI-hankkeessa Jokkavaara on luokiteltu arvokkaaksi harjualueeksi, mutta hakemuksen mukainen toiminta-alue sijoittuu rajauksen ulkopuolelle.

Rovaniemen Oikaraisen kylän ja Jyrhämäjärven yleiskaavassa alue on merkitty maa-ainesten ottamisalueeksi (EO) ja tärkeäksi pohjavesialueeksi (pv).

Alue sijaitsee tärkeällä 1-luokan pohjavesialueella. Lupapäätöksessä on veloitettu jättämään pohjaveteen riittävä suojakerros, polttoaineiden käsittelystä on päätöksessä annettu määräykset sekä alueelle rakennettavasti murskausalueesta. Toiminnasta ei siten aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alue ei sijoitu rantavyöhykkeelle.

Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia, ei ottamistoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole riskitilassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Lupaharkinnan perusteet

Ympäristönsuojelulain mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on myös, että toiminnan sijoittamisessa noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 12 § 1 mom mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon alueen ja sen ympäristön nykyinen tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) on annettu mm. määräys toiminnan sijoittumisesta (3 §), ilman joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta (4 §) ja meluntorjunnasta (6 §). Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Valtioneuvosto on antanut päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) ja sen mukaan ohjeena on mm. että asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7:00–22:00) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla vastaava ohjearvo 45 dB. Jos melu on luonteeltaan impulssimaista / kapeakaistaista, laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon. Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaisessa toiminnassa melutason ohjearvot ovat sitovia raja-arvoja.

Luvan myöntämisen edellytykset

Kun otetaan huomioon toiminta-alue ja sen ympäristön tila ja käyttö, murskauksesta sekä maa-aineksen varastoinnista, tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 § mukaan kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai lomaa-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 m. Tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa vähintään 100 m etäisyydelle häiriintyvistä kohteista. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 450 m etäisyydellä ja lähin lomarakennus noin 600 m etäisyydellä murskausalueelta. Toiminta ei sijoitu asetuksen vastaisesti.

Rovaniemen Oikaraisen kylän ja Jyrhämäjärven yleiskaavassa alue on merkitty maa-ainesten ottamisalueeksi (EO) ja tärkeäksi pohjavesialueeksi (pv).

Jokkavaaran alue on tunnettua törmäpääskyjen pesimäaluetta. Alueella tai sen läheisyydessä ei havaittu muita luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja. Lapin POSKI-hankkeessa Jokkavaara on luokiteltu arvokkaaksi harjualueeksi, mutta hakemuksen mukainen toiminta-alue sijoittuu rajauksen ulkopuolelle.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

Lupahakemuksessa esitettyä kokonaisottomäärää ei saa ylittää. Jos toiminnassa ylittää vuosittomäärä, tulee siitä ilmoittaa kirjallisesta valvontaviranomaiselle. (Lupamääräys 1)

Ottamisalueelta irrotettujen maa-ainesten murskausmäärää ei saa ylittää (lupamääräys 2).

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty. Ottamisalueen sekä alimman ottamistason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta. (Lupamääräykset 3-5)

Ottamisalueen pohjaveden pinnantasoa tulee seurata säännöllisesti, jotta epäselvyyttä suojaetäisyydestä pohjaveden pintaan ei ole. Luvanhaltijan tulee aina olla selvillä pohjaveden pinnantasosta. (Lupamääräykset 4-5)

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara. (Lupamääräys 6)

Hakemuksessa esitetyt toiminta-ajat on samat kuin 24.6.2020 § 82 myönnettyssä ympäristöluvassa. Toiminta-aikoja on jo lyhennetty MURAU-asetuksen mukaisista toiminta-ajoista, silloin kun asutus sijoittuu yli 300 metrin etäisyydelle asutuksesta. Kaikenlainen toiminta on kielletty sunnuntaisin ja arkipyhinä. (Lupamääräys 7)

Törmäpääskyjen mahdollinen pesintä alueella on huomioitava maa-ainesten ottamisen ja maa-aineksen murskaamisen aikana. Törmäpääsky on luonnonsuojelulla (9/2023) rauhoitettu erittäin uhanalainen ja kiireellisesti suojeltava lintulaji. Törmäpääskyn pesien vahingoittaminen ja pesinnän häiritseminen on kielletty luonnonsuojelulain 70 §:n ja lintudirektiivin nojalla. (Lupamääräys 8)

Maa-aineksen kuljettaminen ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa tienkäyttäjille eikä lähiasutukselle. Tieliittymä Koskenkyläntieltä toiminta-alueelle on päällystettävä, jotta lähiasutukselle aiheutuva pölyhaitta pienenee. (Lupamääräys 9)

Kieltoon maa-aineksen tuontiin Jokkavaaran pohjavesialueen ulkopuolelta ennalta ehkäistään epäpuhtaiden maa-ainesten käsittelystä mahdollisesti aiheutuvaa maaperän ja pohjaveden muutoksia tai pilaantumista. (Lupamääräys 10)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 6 § määrittää vähimmäisvaatimukset meluntorjunnasta. Melua koskevilla määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä naapurussuhdelain 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta rasisitusta melusta. (Lupamääräykset 11-17)

Toiminnalle sallitut melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992). Ohjearvojen mukaan päiväaikainen (klo 7:00–22:00) melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää ulkona piha-alueella mitattuna lupamääräyksen mukaisia raja-arvoja. Melutason jäädessä alle valtioneuvoston päätöksen ohjearvojen, ei melua yleensä pidetä kohtuuttomana rasituksena eikä terveyshaitan vaaraa aiheuttavana (Lupamääräys 11).

Ympäristöön aiheutuvan melutason minimoimiseksi ja viereisten alueiden toimijoiden yhteismeluvaikutuksen pienentämiseksi, tulee murskauksen järjestämisessä kiinnittää huomiota murskausaseman sijoittamiseen mahdollisimman alas louhoksessa ja sijoittamalla murskausasema louhintarintauksen läheisyyteen, jolloin rintuus vaimentaa melun leviämistä. Lisäksi murskausaseman melun leviämistä tulee vaimentaa sijoittamalla murskausaseman läheisyyteen varastokasoja melusteiksi. (Lupamääräys 12)

Murskausaseman sijoittelu sekä varastokasojen käyttö melusteena ovat edullisia ja tehokkaita keinoja torjua melua. Elleivät edellä mainitut toimenpiteet ole riittäviä sallitun melutason saavuttamiseksi, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa vähentää edelleen mm. kumituksilla tai koteloinneilla. (Lupamääräykset 13-15)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sen sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Melun määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa ja hakemuksesta jätettyjen muistutusten vuoksi, luvan haltija tulee teettää melumittaus seuraavalla murskauskerralla ja ryhtyä toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. Lupaviranomainen voi myöhemminkin velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä. (Lupamääräykset 16-17)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4 §:ssä yksilöidään vaatimuksia ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen pöly- ja hiukkaspäästöjen ehkäisemiseksi, leviämisen rajoittamiseksi sekä naapureille aiheutuvan terveys- ja viihtyvyys ehkäisemiseksi. (Lupamääräykset 18-19)

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään useita vaihtoehtoisia keinoja haitallisen pölyn määrän vähentämiseksi. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää (esim. kovalla tuulella), tulee toiminta tilapäisesti keskeyttää. (Lupamääräykset 18-19)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta pölystä ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa pölyn määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Pölyn määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin pölynhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. (Lupamääräys 20)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 9 § määrittää vähimmäisvaatimukset maaperän ja pohjaveden suojelusta. Polttonesteiden maahan pääsy aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteiden varastoinnilla asianmukaisissa säiliöissä, säiliöiden sijoituspaikan suojarakenteilla sekä polttonestesäiliöiden teknisillä ratkaisuilla ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. (Lupamääräykset 21-25)

Huoltoja ja korjauksia koskevalla määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskiä ja haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä ehkäistään roskaantumista (Lupamääräys 21).

Jätelain mukaan jätteitä on käsiteltävä ja jätehuolto järjestettävä hallitusti ja niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltoa koskevilla lupamääräyksillä varmistetaan jätteiden lainmukainen ja asianmukainen käsittely sekä ennalta ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista ja terveyshaitan synnyn vaaraa. (Lupamääräykset 27-30)

Jätelain mukaan vaarallisten jätteiden siirroista on laadittava siirtoasiakirja (lupamääräys 29)

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman

mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivan-naisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (Lupamääräys 30)

Nopealla häiriötilanteiden korjaamisella vähennetään haitallisia ympäristövaikutuksia ja ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. Varautumisella ennalta vahinkotilan-teisiin (mm. ohjeistuksen ja tarvittavan välineistön avulla) ja nopealla torjuntatoi-menpiteisiin ryhtymisellä ennalta ehkäistään päästöjä ympäristöön ja vähennetään onnettomuus- ja vahinkotilanteissa syntyviä vahinkoja. (Lupamääräykset 31-34)

Lupamääräyksellä 30 varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asi-anmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamatoi-menpiteiden toteutuminen ja valvonta tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattanut aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa (Lupamääräys 34).

Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-tietojärjestelmään (lupamääräykset 32).

Luvan hakija tai haltija on velvollinen suorittamaan ottamissuunnitelman tarkastami-sesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta kunnalle maksun. Maksujen perusteet määritellään kunnan hyväksymässä taksassa. (Lupamääräys 35-36)

Vedenlaadun ja pohjavedenpinnan korkeuden seurannalla selvitetään toiminnan mahdollisia vaikutuksia pohjaveteen ja varmistetaan, että pohjavedenpinnan päälle jää riittävän suojakerros (lupamääräykset 37-39).

Lupamääräykset seurantatulosten toimittamisesta valvontaviranomaiselle on annet-tu toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja helpottamiseksi (lupamääräykset 37-40).

Toiminnan tarkkailua koskevalla määräyksellä ennalta ehkäistään häiriö- ja vahinkoti-lanteista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Raportointia koskevilla määräyksillä varmistetaan valvontaviranomaisen tiedonsaanti ja helpotetaan luvanvaraisen toi-minnan valvontaa. Tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä mahdollista luvan uusimisen tarvetta. (Lupamääräykset 37-40)

Laitoksen valvonnalla ja hoidolla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa myös yhteydenpitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa. (Lupamääräykset 41-44)

Luvanhaltija vastaa, siitä että toimintaa alueella harjoitetaan annetun lupapäätöksen mukaisesti. Mikäli luvanhaltija ei itse harjoita toimintaa alueella, tulee luvanhaltijan huolehtia, että kaikkia alueella toimivat tahot ovat tietoisia toimintaa koskevista lu-pamääräyksistä. (Lupamääräys 42-43)

Luvanhaltija on velvollinen ilmoittamaan valvontaviranomaiselle toiminnassa tapah-tuvista toiminnan luonnetta olennaisesti muuttavista tapahtumista (lupamääräys 44).

Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet. Toiminnan sijoituessa 1-luokan pohjavesialueelle, luvan haltijan on esitettävä tarkempi suunnitelma ottamisalueen maisemoinnista. (lupamääräys 45-47).

Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikentymistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta (lupamääräys 46-47).

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla (lupamääräys 48).

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MAHDOLLISESTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Napapiirin Kuljetus Oy hakee maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista oikeutta aloittaa toiminta lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja hakijan pyynnöstä määrätä, että päätöstä voidaan noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun hakija on asettanut luvassa määrätyn vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korjaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

Lupa toiminnan aloittamiselle myönnetään. Lupaviranomainen katsoo, ettei aloitusluvan myöntäminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Hakemuksen mukainen alue ei ole luonnontilainen. Alueelta otettavalle maa-ainekselle on lähialueen rakennustoiminnassa tarvetta, mm. betonin raaka-aineena. Ennen toiminnan aloittamista toiminnalle on asetettava lupapäätöksen mukainen aloittamisvakuus, joka on sama kuin toiminnalle asetettu maa-aineslain mukainen hyväksyttävä vakuus.

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on **8 980 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 16.12.2021 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisesti, koska hakemus on tullut vireille 31.8.2023. (MAL 23 §)

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainestenoton valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2024 valvontamaksu on **4 520 €** ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä. (MAL 23 §)

Ympäristölupamaksu

Ympäristölupamaksu on **510 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 27.1.2021 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti. Taksan 3 §:n mukaan siirrettävän murskaamon ympäristölupamaksu on **1 020 €**. (YSL 205 §)

Maa-ainestaksan 2.3 § mukaan maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelyssä myönnettävästä ympäristöluvasta peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta lupakohtaisesta maksusta puolet. (MAL 23 §, YSL 205 §)

Vakuus

Luvan saaja voi aloittaa toiminnan tämän lupapäätöksen mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Luvan saajan on ennen luvanmukaisen toiminnan aloittamista asetettava **120 000 €** suuruinen hyväksyttävä vakuus Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnalle ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuus kattaa sekä maa-ainelain, että ympäristönsuojelulain mukaisen aloittamisoikeuden. (MAL 12 §)

Lupapäätöksen saatua lainvoiman aloittamisoikeudelle määrätty **120 000 €** vakuus muutetaan koko toiminnan aikaiseksi vakuudeksi, jonka tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyin lopputarkastuksen jälkeen. (MAL 12 §)

VASTAUS LAUSUNTOHIN SEKÄ MUISTUTUKSEEN JA MIELIPITEESEEN

Luparatkaisun perusteluosassa ilmenevillä perusteilla luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Annetut lausunnot sekä muistutus ja mielipide on otettu huomioon luparatkaisussa ja lupamääräyksissä.

Valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) eli ns. MURAU-asetuksen melua aiheuttavan toiminnan tulee sijoittua yli 300 m etäisyydelle asuin- ja lomarakennuksesta tai sen pihapiiristä. Asetuksen mukainen vähimmäisetäisyys 300 m täyttyy hakemuksen mukaisella alueella. Jos toiminta sijoittuu alle 500 m etäisyydelle asuin- ja lomarakennuksista, on pölyn leviämistä ympäristöön estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuksien säätämällä, teknisillä ratkaisulla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Näistä on lupapäätöksessä annettu määräykset.

MURAUS-asetuksen mukaan toiminnan sijoituessa vähintään 300 m etäisyydelle asuin- tai lomarakennuksista, toiminta-alueella saa murskata arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana. Asetuksen mukaan toiminta-alueella saa rikottaa arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana. Kuormaukset ja kuljetukset ovat sallittuja toiminta-alueella arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana. Aikarajoituksella on pyritty rajoittamaan meluhaittaa, mutta samalla on mahdollistettu kaksivuorotyö. Kuormauksia ja kuljetuksia olisi kuitenkin voitava tehdä siten, että muu kiviainesta tarvitseva rakennustoiminta ei toimitusten viivästyessä häiriintyisi.

Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta myönsi hakemuksen mukaiselle alueelle ympäristöluvan 30.6.2020 (ROVANIEMI 2/2020). Tuolloin ympäristölautakunta päätöksessään lyhensi toiminta-aikoja luvanhakijan esittämästä. Napapiirin Kuljetus Oy on yhteislupahakemuksessaan esittänyt samat ympäristölautakunnan päätöksen 30.6.2020 mukaiset toiminta-ajat eikä lupaviranomainen katso, että toiminta-aikoja tulisi tästä vielä lyhentää.

Lupapäätöksessä on annettu määräykset meluntorjuntatoimista, kun kivenmurskaamo sijaitsee alle 500 metrin päässä melulle altistuvista kohteista (asuin- ja lomarakennukset). Lisäksi alueella on tehtävä melumittaus seuraavalla murskauskerralla.

Lupapäätöksessä on annettu määräykset pölyntorjuntatoimista, kun kivenmurskaamo sijaitsee alle 500 metrin päässä pölylle altistuvista kohteista (asuin- ja lomarakennukset). Toiminta lupa-alueella on keskeytettävä jos esimerkiksi tuuliolosuhteet sitä vaativat. On myös huomioitava, että Jokkavaara on vanhaa ottamisaluetta, joka laajalti hiekka- ja sorapintainen.

Raskaan liikenteen kuljetuksista aiheutuvat liikenneturvallisuuteen liittyvät näkökohdat eivät kuulu ympäristönsuojelulain nojalla ympäristölupa-asian yhteydessä huomioon otettaviin seikkoihin.

Lupahakemuksen mukainen alue sijoittuu tutkitun vedenottamopaikan kaukosuojavyöhykkeelle. Hakemuksessa on esitetty 6 m koskematon suojakerros pohjavesipintaan. Lapin ELY-keskus pitää hyvänä hakijan esittämää 6 m suojakerrosta. ELY on lausunnossaan vaatinut alueelle 4 m koskematon suojakerrosta. Lupapäätöksessä on annettu määräykset pohjavesipinnan mittaukselle sekä vedenlaadun tarkkailulle. Toimittaessa pohjavesialueella tulee kaikessa toiminnassa noudattaa erityistä varovaisuutta ja huolellisuutta.

Lapin POSKI-hankkeessa Jokkavaara on arvotettu arvokkaaksi harjualueeksi. Hakemuksen mukainen ottamisalue sijoittuu arvokkaan harjualueen rajauksen ulkopuolelle.

Alueelle rakennetun murskauslaitoksen suoja-alue on tehty 30.6.2020 myönnetyn ympäristölupapäätöksen mukaisesti. Murskauslaitoksen suoja-alue sijoittuu MURAUS-asetuksen mukaisesti yli 300 m päähän lähimmistä asuin- ja lomarakennuksista.

Lupahakemuksessa on esitetty maisemointisuunnitelma hakemuksen mukaiselle alueelle. Hakemuksen ulkopuolelle jäävät ottamisalueet maisemoidaan hakemuksen mukaan vuosien 2024-2026 aikana.

Luvan hakija on esittänyt toiminnan aloittamisvakuudeksi 10 000 euroa. Aloittamisvakuus on voimassa siihen asti, kunnes lupapäätös on saanut lainvoiman. Aloittamisvakuus ei ole sama kuin itse maa-ainesluvan vakuus. Tämän lupapäätöksen maa-ainesluvan vakuudeksi on määrätty 120 000 euroa, joka toimii myös aloittamisluvun vakuutena.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Yhteislupa myönnetään määräajaksi kymmeneksi (10) vuodeksi. Päätös on voimassa 31.8.2034 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 4.6.2024.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta (314/2017)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvoista (480/1996)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteidⁿ pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)
Ympäristölautakunnan 16.12.2020 hyväksymä maa-ainestaksa
Ympäristölautakunnan 13.12.2023 hyväksymä maa-ainestaksa
Ympäristölautakunnan 16.12.2020 hyväksymä ympäristösuojeluviranomaisen taksa
Muinaismuistolaki (295/1963)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija

Jäljennös päätöksestä

Lapin ELY-keskus
Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksen antamisesta toimitetaan niille, joille on erikseen annettu tieto asian vireilläolosta sekä muistutuksen tekijöille (yhteyshenkilö) ja mielipiteen esittäneille.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja sanomalehdessä

Päätöksestä ilmoitetaan Rovaniemen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä Lapin Kansa-lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen (YSL 190, 191 §).

Valitusosoitus on pöytäkirjanotteen liitteenä.